

De Onthaalouderacademie: onthaalouders sterker maken

De sector van de kinderopvang is in beweging. Er worden heel wat initiatieven genomen om de competenties van onder meer onthaalouders te versterken en te waarderen. Zo hoorde je ongetwijfeld al van de Onthaalouderacademie. Wat is de Onthaalouderacademie? Welke initiatieven neemt de Onthaalouderacademie? Hierna vind je een antwoord op deze vragen.

Wat is de Onthaalouderacademie?

Dit is een samenwerkingsproject tussen diensten voor onthaalouders en koepels (Unieko, VVSG, Vlaams Welzijnsverbond, PPJ), de centra voor volwassenenonderwijs (CVO), vormingsorganisaties, VBJK Expertisecentrum Opvoeding en Kinderopvang en het Centrum Ervaringsgericht Onderwijs (CEGO). Kind en Gezin is nauw betrokken bij de realisatie van dit project.

Deze partners werken samen aan een leertraject voor onthaalouders. Het doel is dat onthaalouders goed voorbereid beginnen aan de job, goed omkaderd worden, kansen krijgen om competenties te verwerven en deze te laten attesteren waardoor een betere doorstroming naar opleiding en andere jobs in de kinderopvang mogelijk wordt. Dit project richt zich op aangesloten en zelfstandige onthaalouders.

[VBJK](#) coördineert het project in samenwerking met [CEGO](#).

Wat doet de Onthaalouderacademie?

De Onthaalouderacademie werkt aan een goed uitgebouwd leertraject voor onthaalouders. We werken aan 3 grote bouwstenen:

- [Een kennismakingsmodule voor kandidaat-onthaalouders](#)
- [Een opleiding voor \(startende\) onthaalouders](#)
- [Bijscholing en begeleiding van werkende onthaalouders](#)

De kennismakingsmodule en de opleiding worden nieuw ontwikkeld. Ook voor de begeleiding van onthaalouders werken we nieuwe instrumenten uit.

De kennismakingsmodule voor kandidaat-onthaalouders

Voor wie is de kennismakingsmodule?

Voor kandidaat-onthaalouders die als aangesloten of zelfstandige onthaalouder kinderen wensen op te vangen.

Wat is de doelstelling van de kennismakingsmodule?

Kandidaat-onthaalouders een goed inzicht geven in de verwachtingen en nodige competenties voor de job en in zijn/haar talenten, draagkracht en groeikansen.

Wat is de inhoud van de kennismakingsmodule?

De deelnemers maken in de kennismakingsmodule kennis met de verschillende aspecten van het beroep en vertalen dit naar hun eigen situatie. Hoe kan ik deze job combineren met mijn gezin? Wat betekent dit financieel voor mij? Welke aanpassingen moet ik maken in mijn huis? Enz. Doorheen de module brengen de kandidaat-onthaalouders hun competenties en talenten in kaart en bevragen hun draagkracht.

Ook de trainer evalueert de competenties en draagkracht van de deelnemers en bespreekt dit met de kandidaat-onthaalouder.

Waarom een kennismakingsmodule?

Een grote groep startende onthaalouders haakt kort na de start af. Zo blijkt uit cijfers van 2008 dat 20% van de stoppende onthaalouders minder dan 6 maanden bezig is en 50% ten hoogste 5 jaar heeft gewerkt. Hieruit leiden we af dat een grote groep de job anders had ingeschat. Daarom is het nodig om via de kennismakingsmodule geïnteresseerde kandidaten een correct beeld te geven vóór ze starten.

Vanaf wanneer kunnen kandidaten de kennismakingsmodule volgen?

In 2012 testen we de kennismakingsmodule op verschillende plaatsen uit. Vanaf 2013 zal deze beschikbaar zijn.

Waar zullen kandidaten deze kennismakingsmodule kunnen volgen?

Op dit moment is nog niet uitgeklaard welke vormingsorganisaties de kennismakingsmodule zullen aanbieden. We streven er in ieder geval naar dat kandidaat-onthaalouders deze kennismakingsmodule kunnen volgen in de nabijheid van hun woonplaats en zonder lange wachttijden.

Welk studiebewijs levert de kennismakingsmodule op?

Kandidaat-onthaalouders ontvangen na het volgen van de kennismakingsmodule en mits een positieve evaluatie een attest. Dit attest levert een vrijstelling op voor de module 'kennismaken met kinderopvang' (40 uren) in de opleiding 'begeleider in de kinderopvang' van het volwassenenonderwijs. De Onthaalouderacademie maakt hierover afspraken met de Centra voor Volwassenenonderwijs.

Wie ontwikkelt deze kennismakingsmodule?

VBJK en CEGO ontwikkelen, testen en verspreiden deze kennismakingsmodule. Zij doen dit in nauwe samenwerking met een werkgroep waarin Diensten voor Onthaalouders, zelfstandige kinderopvang, vormingsorganisaties en Kind & Gezin zijn vertegenwoordigd. Deze werkgroep bereidt de inhoud, leerdoelen en evaluatiecriteria voor en organiseert de testing en verspreiding.

De kennismakingsmodule wordt ontwikkeld met steun van het Europees Sociaal Fonds.

Meer weten over de kennismakingsmodule?

Contacteer VBJK: info@vbjk.be of tel. 09 232 47 35

Een opleiding voor (startende) onthaalouders

Voor wie is de opleiding?

Op dit moment richt de opleiding zich in de eerste plaats op werkende onthaalouders. In de toekomst kunnen ook kandidaten die nog niet aan het werk zijn als onthaalouder de opleiding volgen.

Wat is de doelstelling van de opleiding?

Startende onthaalouders beschikken over de minimale competenties die nodig zijn om jonge kinderen te begeleiden, te spelen met jonge kinderen, samen te werken met ouders, kinderen te verzorgen en EHBO toe te passen.

Wat is de inhoud van de opleiding?

De opleiding bestaat uit een theoretisch gedeelte en een praktijkgedeelte.

Het **theoretisch gedeelte** bestaat uit 4 modules en duurt in totaal 160 uur:

- o spelen met het jonge kind (40u),
- o jonge kinderen begeleiden (40u),
- o samenwerken met ouders (40u),
- o verzorging en EHBO bij het jonge kind (40u).

Via een mix van theorie, praktijk en ideeën uitwisselen met collega-onthaalouders bouwen onthaalouders hun kennis en vaardigheden uit. Klassikale lessen (op zaterdagvoormiddag) worden gecombineerd met thuisleren en opdrachten maken.

Het **praktijkgedeelte** bestaat uit 160 uur gesuperviseerde beroepspraktijk. Dit is een combinatie van stage en deelname aan supervisie. Werkende onthaalouders kunnen hun eigen beroepspraktijk als onthaalouder inbrengen als stage, mits ze deelnemen aan supervisie.

Waarom een opleiding?

Een groot deel van de onthaalouders wil graag bijleren, liefst op een praktijkgerichte manier en samen met collega-onthaalouders. De opleiding biedt hier een antwoord op.

De opleiding biedt onthaalouders ook de mogelijkheid om hun competenties te attesteren.

Waar en wanneer kunnen kandidaten de opleiding volgen?

De opleiding wordt aangeboden in 9 Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO) in Vlaanderen. Op dit moment bieden de CVO's enkel de theoretische modules aan. Instappen in de gesuperviseerde beroepspraktijk kan in 2012.

Info over welke modules je waar kunt volgen, vind je op www.onthaalouderacademie.be

Welk studiebewijs levert de opleiding op?

Op het einde van elke module krijgen de deelnemers, mits een positieve evaluatie, een attest. Dit attest is een bewijs dat de competenties zijn verworven en levert een vrijstelling op van de gelijknamige module in de opleiding Begeleider in de Kinderopvang.

Deelnemers die het volledige traject met succes hebben doorlopen, ontvangen een studiebewijs van de Onthaalouderacademie.

Wie later wil doorstromen naar een kinderdagverblijf of een initiatief voor buitenschoolse opvang, kan ervoor kiezen om vervolgens het diploma Begeleider in de Kinderopvang te behalen. Het studiebewijs van de opleiding Onthaalouderacademie, biedt een vrijstelling voor ¼ van de vakken van de volledige opleiding Begeleider in de Kinderopvang.

Wie ontwikkelt deze opleiding?

De opleiding wordt ontwikkeld door de Centra voor Volwassenenonderwijs. Zij doet dit in overleg met diensten voor onthaalouders en koepels, VBJK Expertisecentrum Opvoeding en Kinderopvang en Kind en Gezin.

De opleiding maakt gebruik van opleidingsmaterialen die werden ontwikkeld in het Europese EQUAL-project *ecce ama! childcare in learning networks*.

Meer weten over de opleiding?

www.onthaalouderacademie.be

Je vindt er ook de contactgegevens van de verschillende Centra voor Volwassenenonderwijs.

Bijsholing en begeleiding voor werkende onthaalouders

Bijsholing en begeleiding, voor wie?

Elke onthaalouder – zowel aangesloten als zelfstandige – moet kunnen rekenen op bijscholing en begeleiding. Een grote groep onthaalouders is zelf vragende partij naar goede bijscholing en begeleiding. Deze is bij voorkeur praktijkgericht en biedt ruimte voor ervaringsuitwisseling tussen onthaalouders.

Wat bedoelen we met bijscholing en begeleiding?

Bijsholing en begeleiding zijn alle activiteiten die tot doel hebben de competenties van werkende onthaalouders te verbreden, verdiepen en verrijken. Enkele voorbeelden hiervan: een vorming volgen, deelnemen aan leergroepen met collega's, een stage lopen, individuele begeleidingsgesprekken, een boek lezen, enz.

Voor de aangesloten onthaalouders staat de Dienst voor Onthaalouders in voor de begeleiding. Voor de zelfstandige onthaalouders werd in juli 2010 op initiatief van de Vlaamse Regering, een ondersteuningsstructuur voor zelfstandigen in de kinderopvang opgezet: VoorZet. VoorZet wordt vormgegeven door CEGO (Centrum Ervaringsgericht Onderwijs) en KOMMA vzw.

Welke nieuwe materialen ontwikkelen we voor de begeleiding van onthaalouders?

Begin 2011 ging, met de steun van het Europees Sociaal Fonds, het nieuwe project 'Onthaalouders sterker maken' van start. Naast het ontwikkelen van de kennismakingsmodule, heeft dit project tot doel nieuwe instrumenten en bijhorende training te ontwikkelen voor de begeleiding van onthaalouders.

We werken in het bijzonder aan een ontwikkelingsportfolio. Dit is een hulpmiddel voor onthaalouders en pedagogisch begeleiders (bvb. dienstverantwoordelijken) om op regelmatige basis stil te staan bij de job (Wat heb ik gerealiseerd? Wat houdt me nu bezig? Wat helpt me om mijn job goed te doen?) en samen een persoonlijk leerplan uit te stippelen en op te volgen.

We werken daarnaast aan een inspiratiegids over leren van en met collega-onthaalouders. In deze inspiratiegids tonen we verschillende voorbeelden van samen leren en geven we info en tips voor wie zelf het initiatief wil nemen om onthaalouders van en met elkaar te laten leren.

Wie ontwikkelt deze nieuwe instrumenten voor de begeleiding van onthaalouders?

VBJK en CEGO ontwikkelen, testen en verspreiden deze nieuwe instrumenten en de hieraan gekoppelde training. Zij doen dit in nauwe samenwerking met een werkgroep waarin Diensten voor Onthaalouders, zelfstandige kinderopvang, vormingsorganisaties en Kind & Gezin zijn vertegenwoordigd.

Meer weten over het project Onthaalouders sterker maken?

Contacteer VBJK: info@vbjk.be of tel. 09 232 47 35

